

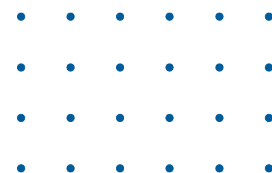
ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

ЗМІСТ

1. Гранти, міжнародна підтримка	2
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ПРОГРАМИ SME FUND 2025 ДЛЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ.....	2
ФІНАНСУВАННЯ МЕРЕЖЕВИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРОЄКТІВ	2
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: ІННОВАЦІЯМ ПОТРІБНЕ КРАЩЕ УПРАВЛІННЯ	3
ОЕСР: СТРАТЕГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ НОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ	4
ОЕСР: ПОЛІТИКА НАВИЧОК І ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ ВММ.....	5
ОЕСР: БОРОТЬБА З ОПУСТЕЛЮВАННЯМ, ДЕГРАДАЦІЄЮ ЗЕМЕЛЬ ТА ПОСУХОЮ	6
ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ЗБИТКІВ ВІД СТИХІЙНИХ ЛИХ.....	7
3. Корисні новини України та світу	8
КРИТИЧНО ВАЖЛИВА СИРОВИНА: ЧОМУ ВАЖЛИВІ НАВИЧКИ	8
ЧИ ПРИНЕСЕ ШІ СМЕРТЬ ГУМАНІТАРНИМ НАУКАМ?	9
ПУБЛІКАЦІЯ У ВІДКРИТОМУ ДОСТУПІ БЕЗ СПЛАТИ APC	9
ФОРМУЛА ГЛОБАЛЬНОГО ФОНДУ ТАЛАНТІВ ПІДДАЄТЬСЯ СУМНІВУ	10
СЕРВІС TUWHNERA: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ	10
ЗБЕРЕЖЕННЯ «HORIZON EUROPE» – ГАРНА НОВИНА.....	11
БРИТАНСЬКІ СТУДЕНТИ ВИГРАЮТЬ АПЕЛЯЦІЇ У СПРАВАХ ПРО ПЛАГІАТ ІЗ ШІ	12
КОНКУРС МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ УКРАЇНИ.....	13
ВИКОРИСТАННЯ РОЗУМНИХ ОКУЛЯРІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ – БЛАГО ЧИ ПРОБЛЕМА?...14	
4. Наукові заходи	15
УПРАВЛІННЯ КОМАНДАМИ: ДОВІРА, ЗАЛУЧЕНІСТЬ, СИЛА	15
KNU TEACH WEEK 6.....	15
ГАДЖЕТ МАЙБУТНЬОГО.....	16
НАУКА ПРО ДАНІ ТА МАШИННЕ НАВЧАННЯ В АГРОСФЕРІ	16
СЕРПНЕВЕ СТАЖУВАННЯ ТА ГРАНТОВІ МІСЦЯ ВІД SOFTSERVE.....	17
МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ТЕХНІЧНИХ ТА БІОМЕДИЧНИХ ЗАСТОСУВАНЬ.....	17
НАДТВЕРДІ, КОМПОЗИЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОКРИТТЯ	18

1. Гранти, міжнародна підтримка

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ПРОГРАМИ SME FUND 2025 ДЛЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Оголошено старт конкурсу грантових заявок програми SME Fund 2025. Ця програма дозволяє малим і середнім підприємствам заощаджувати на реєстрації об'єктів інтелектуальної власності в країнах ЄС. Українські підприємства малого і середнього бізнесу також на загальних правах можуть отримати ваучери для покриття частини витрат на реєстрацію торговельних марок, промислових зразків та сортів рослин. Зокрема, йдеться про відшкодування 75% зборів, що стягуються відомствами інтелектуальної власності (національними, регіональними IP офісами та EUIPO) за реєстрацію торговельних марок і промислових зразків, а також відшкодування 50% зборів WIPO за отримання міжнародної охорони для торговельної марки і промислового зразка (але не більше 700 євро); відшкодування 75% зборів за заявку на сорти рослин, що стягуються відомствами інтелектуальної власності (європейські патенти) (але не більше 1500 євро). SME Fund 2025 є грантовою програмою, ініційованою Європейською комісією, що реалізується Відомством з інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) для всебічної підтримки малих і середніх підприємств у їхньому прагненні отримати правову охорону на об'єкти інтелектуальної власності. Заявки на участь можна подати до 5 грудня 2025 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/zZpBC>, <https://qrpage.net/qr/QR7AM>

Фото: скріншот

ФІНАНСУВАННЯ МЕРЕЖЕВИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРОЄКТІВ

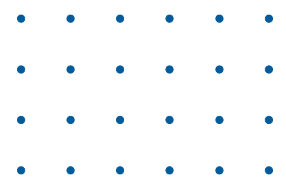
Європейська інноваційна науково-технічна програма «EUREKA» оголосила конкурс мережеских проєктів на 2025 рік. Він спрямований на підтримку досліджень та розробок у галузі стійкості до стихійних лих та реагування на них. Відкрито чотири конкурси, доступні для українських установ та організацій: «Прикладні квантові технології», «Створення цінності в межах циркулярної економіки», «Створення легких конструкційних матеріалів», «Стійкість до катастроф, реагування та відновлення». За умовами

конкурсу консорціум мережевого проєкту має охоплювати щонайменше дві компанії з двох різних країн (Австрія, Бельгія, Бразилія, Чілі, Латвія, Іспанія, Туреччина, Україна). Представники українського бізнесу можуть долучатися до консорціумів проєктів на умовах самофінансування. МОН надає фінансову підтримку закладам вищої освіти та науковим установам на виконання науково-технічних проєктів, відібраних за результатами цих конкурсів. Eureka - найбільша в світі відкрита мережа міжнародного співробітництва у сфері наукових досліджень та інновацій, що об'єднує 47 країн. Через програми Eureka фінансуються різноманітні міжнародні науково-дослідні, науково-технічні та інноваційні проєкти. Заявки на участь у конкурсі можна подати відповідно до 5 і 30 вересня 2025 року, а також 23 та 31 жовтня 2025 року.

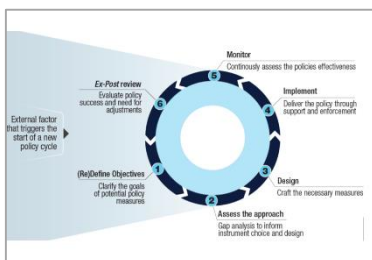
Детальніше: <https://qrpage.net/qr/xClK6>, <https://qrpage.net/qr/ddLg3>,
<https://qrpage.net/qr/ddLg3>, <https://qrpage.net/qr/kGunw>,
<https://qrpage.net/qr/3BmAt>, <https://qrpage.net/qr/p9IUy>

Фото: скріншот

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ІННОВАЦІЯМ ПОТРІБНЕ КРАЩЕ УПРАВЛІННЯ

У блозі Організації економічного співробітництва та розвитку опублікувана стаття Девіда Вінікоффа та Ребеккі Кінг «Чому інноваціям потрібне більш розумне управління, а не лише технології». У ній автори зазначають, що швидкість розвитку нових технологій (від штучного інтелекту до синтетичної біології) створює ряд суттєвих викликів для урядів, які прагнуть використовувати переваги таких технологій при ефективному управлінні ризиками. Оскільки нові технології розмивають межу між реальністю та уявленням, швидкість змін ставить під сумнів здатність керувати їхнім відповідальним розвитком. Політики стикаються з критичним питанням: як управління може розвиватися разом із технологіями, щоб забезпечити інновації, одночасно знижуючи ризики для суспільства? Гнучке управління, на відміну від традиційних моделей управління технологіями, інтегрує різні схеми - експериментальне передбачення, рішення, засновані на результатах тощо, - за яких політики та інноватори безпосередньо залучені до всього політичного циклу та інноваційного процесу. Принципи гнучкого управління ОЕСР

полягають у наступному: інтеграція управління по мірі розвитку та дозрівання технологій; здобуття знань за допомогою стратегічної аналітики та експериментів задля формування розуміння майбутніх проблем управління; навчання через створення циклів зворотного зв'язку та передачі знань між політиками, новаторами та громадянським суспільством; управління упродовж усього інноваційного процесу від ранніх етапів інновацій до більш пізніх зі створенням регуляторних пісочниць; надання громадам можливості участі в управлінні, наприклад через розроблення галузевих кодексів поведінки або стандартів для технологій та підтримка обміну інформацією і передовим досвідом; спільне створення норм та систем управління з широким колом зацікавлених сторін. Втілюючи ці принципи на практиці, політики та новатори можуть разом формувати більш адаптивний, інклюзивний та готовий до майбутнього ландшафт управління і підтримки інновацій. Експерти ОЕСР рекомендують: визначати мету, переваги, виклики та формувати гнучкі механізми управління, щоб визначати найкращі підходи для управління розвитком технологій; навчатись успішних практик; будувати взаємодію з місцевою екосистемою новаторів та політиків для співпраці та контекстуалізації управління.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/1SXzr>

Фото: скріншот

ОЕСР: СТРАТЕГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ НОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Стратегічні інструменти аналітики для управління новими технологіями: посібник з політики» із серії «Робочі документи ОЕСР з питань науки, технологій та промисловості». У ньому зазначається, що новітні технології обіцяють можливості вирішення нагальних суспільних проблем, вони мають потенціал для трансформації економіки, стимулювання економічного зростання та збільшення добробуту громадян. Багато нових технологій є складними, і те, як вони будуть з'являтися, розвиватися та впливати на суспільство, є процесом, що насичений багатьма невизначеностями. У поєднанні зі зростаючою швидкістю появи та конвергенції технологій ця невизначеність створює критичні виклики для сучасної політики. Більше того, якщо ми очікуємо, що нові технології матимуть максимально можливий позитивний вплив, необхідно своєчасно запроваджувати відповідні системи управління. Це дозволить уникнути потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища, забезпечити безпеку громадян та знешкодження шкідливого впливу на людські цінності (зокрема - демократію, рівність і справедливість). Відповідальний технологічний розвиток вимагає

постійного підтримання балансу між заохоченням швидких інновацій та встановленням ефективного управління для управління ризиками. Системи управління повинні розвиватися разом із технологіями, які вони покликані регулювати, щоб проактивно готуватися до технологічного прогресу. Однак традиційні регуляторні рамки не встигають за цим прогресом і не можуть підтримувати баланс між розвитком технологій та політикою. Це спричиняє необхідність застосування інформованих, гнучких та прогнозних підходів до управління. Рамкова програма ОЕСР щодо прогнозного управління новими технологіями пропонує набір механізмів та практик управління, спрямованих на підготовку та формування майбутніх технологічних розробок, орієнтованих на благо суспільства і на створення довгострокових можливостей для інновацій. Передбачувальний підхід Рамкової програми «Quantum Machine Learning School 2025» є важливим для упровадження цінностей, покращення передбачення, залучення суспільства та адаптації процесів регулювання, орієнтованих на те, щоб інновації залишалися безпечними, інклюзивними та корисними для майбутнього.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/D3JuJ>, <https://qrpage.net/qr/pWJzK>,
<https://doi.org/10.1787/02c05775-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПОЛІТИКА НАВИЧОК І ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ ВММ

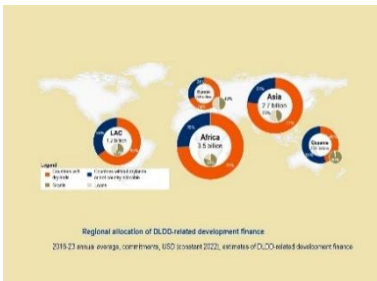
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Міждержавні дебати щодо політики навичок та технологій у контексті великих мовних моделей» із серії «Робочі документи ОЕСР з питань науки, технологій та промисловості». У ньому зазначається, що використання інструментів комп'ютерного аналізу текстів забезпечує альтернативний підхід до вивчення міждержавних дискусій щодо політики, включаючи моделювання задля виявлення найбільш обговорюваних у політичних документах проблем. Інструменти, побудовані на великих мовних моделях, такі як ChatGPT, дозволяють отримувати дуже цінну інформацію з аналізу політичних документів та дискусій. Експерти ОЕСР за допомогою ChatGPT проаналізували ключові теми обговорення, їх взаємозв'язки та пропоновані політичні інструменти на даних 552 політичних документів семи країн – Австрії, Канади, Фінляндії, Німеччини, Кореї, Швеції та Великої Британії за період з 2018 по 2024 рік. Встановлено, що наука, технології, інженерія та математика (STEM) і цифрові навички займають чільне місце в усіх політичних дискусіях названих країн, причому вони прив'язані до урядових рішень щодо розвитку цифрової інфраструктури та штучного інтелекту у таких сферах, як охорона здоров'я, передове виробництво і розумні міста. Про них йдеться при дослідженні

перспектив передових технологій та цифрових рішень для підвищення ефективності економіки та якості послуг, вони розглядаються як критично важливі для технологічного прогресу. Хоча дискусії про навички STEM часто зосереджуються на квантових обчисленнях та ШІ, та цифрові навички охоплюють усі рівні - від базової цифрової грамотності до професійного кодування, підкреслюючи важливість широкої адаптивності робочої сили до технологічного прогресу.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/emKmE>, <https://qrpage.net/qr/kTvzn>,
<https://doi.org/10.1787/d5f669be-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: БОРОТЬБА З ОПУСТЕЛЮВАННЯМ, ДЕГРАДАЦІЄЮ ЗЕМЕЛЬ ТА ПОСУХОЮ

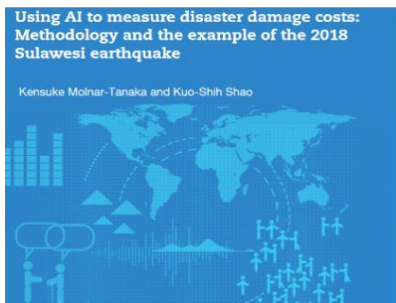
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Фінансування розвитку для боротьби з опустелюванням, деградацією земель та посухою». У ньому зазначається, що у зв'язку з прискоренням деградації земель в Африці, Азії та Латинській Америці у період з 2015 по 2019 рік внаслідок зміни клімату та втрати біорізноманіття,

фінансові потреби у відновленні земель та сталому землекористуванні стрімко зростають. Члени Комітету з питань розвитку допомоги ОЕСР та міжнародні інституції збільшують свої внески до Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу опустелюванням для мобілізації фінансових ресурсів на цьому напрямку. Двосторонні та багатосторонні донори, що надають допомогу у галузі розвитку, зобов'язалися виділити біля 76 млрд доларів США на фінансування розвитку для боротьби з опустелюванням, деградацією земель та посухою. У документі надаються оцінки реальних фінансових потоків, здійснені на основі даних Системи звітності кредиторів ОЕСР із використанням багаторівневої методології для моніторингу діяльності членів Комітету сприяння розвитку та двосторонніх і багатосторонніх постачальників. Звіт також описує діяльність зі співробітництва у галузі розвитку, використовуючи Ріо-де-Жанейрський маркер боротьби з опустелюванням.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/MSqWu>, <https://qrpage.net/qr/gF7xv>,
<https://doi.org/10.1787/23f62ad9-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ЗБИТКІВ ВІД СТИХІЙНИХ ЛИХ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Використання штучного інтелекту для вимірювання збитків від стихійних лих: методологія та приклад землетрусу на Сулавесі 2018 року» із серії «Робочі документи Центру розвитку ОЕСР». У ній зазначається, що останнім часом все частіше трапляються катастрофи, які завдають великих збитків. Штучний інтелект може відігравати значну роль в оптимізації реагування на катастрофи та сприяти зменшенню втрат ресурсів, допомагати в оцінюванні збитків та розробленні планів відновлення. Фактично ШІ та великі дані вже застосовуються для зменшення ризиків катастроф. Наприклад, використання інструментів на основі ШІ допомогло у прогнозуванні масштабів підвищення рівня моря на узбережжі країн Південно-Східної Азії. Для цього вже побудовані різні моделі, які використовують великі дані для прогнозування масштабів підвищення рівня моря до 2100 та 2150 років за різних сценаріїв адаптації або прогнозування екстремальних теплових явищ. Експерти вважають, що використання штучного інтелекту демонструє кращу здатність до прогнозування, ніж традиційні методи, що базуються на обмежених даних спостережень. Алгоритми рідкісних подій, які вже використовуються для досліджень у біології, хімії та фізиці, можуть бути задіяні для визначення екстремальних подій. Також використання ШІ буде корисним для оцінювання вартості збитків від стихійних лих на основі аналізу супутникових знімків.

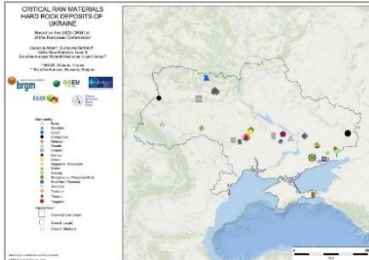
Детальніше: <https://qrpage.net/qr/YGWbS>, <https://qrpage.net/qr/4TY3G>,
<https://doi.org/10.1787/b1fe3967-en>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

КРИТИЧНО ВАЖЛИВА СИРОВИНА: ЧОМУ ВАЖЛИВІ НАВИЧКИ

На сайті Європейського фонду освіти опубліковано робочий документ «Критично важлива сировина: чому важливі навички». У ньому наголошується, що критично важлива сировина є основою промислового та технологічного майбутнього Європи. Від електромобілів до систем відновлюваної енергії, від оборонних застосувань до цифрових інновацій, ці матеріали є надзвичайно важливими для глобальної конкурентоспроможності ЄС та стійкості європейської економіки. Оскільки попит на них зростає (очікується його семикратне збільшення до 2050 року), ЄС визнав критично важливим стратегічним пріоритетом забезпечення безпечного та сталого постачання критично важливих сировинних матеріалів. Відповідний закон встановлює амбітні цілі на 2030 рік: забезпечення щонайменше 10% потреб у цих матеріалах в межах ЄС; забезпечення переробки 25-40%, скорочення залежності від третіх країн (до 65%). Сучасна гірничодобувна промисловість та діяльність з обробки матеріалів більше не є традиційними галузями промисловості ЄС. Робототехніка, штучний інтелект та передові системи обробки даних трансформують усі операції - від підземного видобутку до наземних центрів управління. Цей зсув змінює робочу силу: наразі найбільш затребуваними профілями є не шахтарі, а геологи-розвідники, інженери, техніки-робототехніки, аналітики даних та вчені-екологи. Розрив у навичках зростає: у всьому ланцюжку створення вартості компанії намагаються знайти людей з технічними знаннями та професійною кваліфікацією, необхідними для розвитку високотехнологічного сектору сировини з низьким впливом на довкілля. Без цілеспрямованих інвестицій у розвиток навичок та перепідготовку Європа ризикує зазнати невдачі не через брак матеріалів, а через брак людей, готових розкрити свій потенціал. Опублікований документ є по суті першим сфокусованим дослідженням зв'язків між критично важливою сировиною та розвитком навичок, ролі освіти, навчання та міжнародної співпраці у забезпеченні можливості «зеленого» та цифрового переходу ЄС. Забезпечення сталого постачання критично важливої сировини вимагає більше, ніж просто глибокого пошуку інформації, воно потребує нового мислення, інвестицій в людей та розвитку навичок для більш екологічного, безпечного та конкурентоспроможного майбутнього.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/0MNty>, <https://qrpage.net/qr/EzdUT>

Фото: скріншот

ЧИ ПРИНЕСЕ ШІ СМЕРТЬ ГУМАНІТАРНИМ НАУКАМ?

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Сайката Маджумдара «Чи стане ШІ смертю гуманітарних наук в Азії?». Автор зосереджує увагу на інциденті із засновником індійського університету, який не підтримав свого викладача, що потрапив під тиск критики внаслідок зростаючої залежності від інструментів ШІ, які були навчені на даних, що відображають переважаючу у суспільстві точки зору. Чи збережеться гуманітарна освіта надалі та як вона виглядатиме у світі, де домінує машинний інтелект? Автор описує етапи розвитку ШІ в індійських університетах та говорить про зміни громадської думки щодо цього. Наразі в Індії активно обговорюється зв'язок між гуманітарною освітою та активізмом: вторгнення ШІ у людське життя та все більше покладання управлінців, науковців та освітян на технології штучного мислення призведе до зменшення свободи думки, яка була традиційною основою гуманітарної освіти. Інакомислення та активізм, вважає автор публікації, є елементом гуманітарної освіти і він має бути збережений у світі, який поступово стає «технофеодалізмом». Чи призведе поширення ШІ до придушення інакомислення в університетській спільноті, ось важливе питання для обговорення.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Ghn3c>

Фото: pixabay.com

ПУБЛІКАЦІЯ У ВІДКРИТОМУ ДОСТУПІ БЕЗ СПЛАТИ APC

Державна науково-технічна бібліотека України опублікувала матеріал, у якому інформує вітчизняних дослідників, що у рамках партнерства з провідними міжнародними науковими платформами та консорціумами (зокрема, Clarivate, EIFL, Elsevier, Research4Life, Bentham Science) існує унікальна можливість здійснювати публікації наукових статей у відкритому доступі зі знижкою або взагалі без плати за обробку статті APC /Article Processing Charges. Ці угоди спрямовані на підтримку наукової спільноти України, причому українські дослідники можуть обрати журнал зі списку, що підтримує пільгові умови для авторів з України, ознайомитися з детальними умовами публікації для кожного видавця та отримати знижку на оплату APC для власної публікації.

Детальніше: <https://dntb.gov.ua/news/view-27>

Фото: скріншот

ФОРМУЛА ГЛОБАЛЬНОГО ФОНДУ ТАЛАНТІВ ПІДДАЄТЬСЯ СУМНІВУ

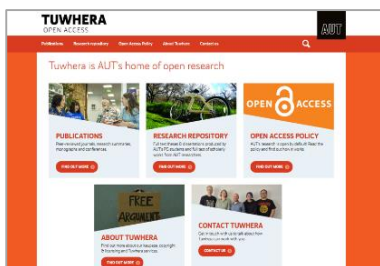

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Джека Гроува «Формула Глобального фонду талантів піддається сумніву, оскільки великі гравці залишаються осторонь». У ній висловлюється велике занепокоєння тим, що відбулось виключення ряду відомих університетів (UCL, Манчестера, Інституту Френсіса Кріка) з міжнародної схеми підтримки талантів, що залишає їх без державної підтримки залучення науковців з-за кордону. Міністерство науки, інновацій та технологій зосередилось на 10 дослідницьких університетах та двох дослідницьких інститутах, які упродовж наступних п'яти років в сукупності отримають 54 млн фунтів стерлінгів з Глобального фонду талантів. Для відбору було використано спеціальну формулу, але дослідницька спільнота вважає прийняте рішення «політично ангажованим». Звісно, вибір університетів Оксфорда й Кембриджа, а також Імперського коледжу Лондона був очікуваним. Але багато хто говорить, що фінансування досліджень непропорційно спрямовується до «золотого трикутника» установ, розташованих у Лондоні, Оксфорді та Кембриджі. Міністр науки Патрік Валланс заявив: «Як і всі рішення щодо фінансування, рішення щодо грантів з Глобального фонду талантів приймалися незалежно, згідно з принципом Холдейна. Установи відбиралися на основі вимірюваних критеріїв, пов'язаних з послужним списком дослідницьких організацій».

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/FLEk4>

Фото: pixabay.com

СЕРВІС TUWHERA: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

На сторінці блогу сайту DOAJ розміщена публікація Донна Ковентрі та Лукмана Гейса «Тухера: зобов'язання щодо відкритого доступу і сталому та справедливому суспільству знань». У ній розглядається цінність Tuwhera - платформи відкритого доступу, що підтримується Оклендським технологічним університетом у Новій Зеландії. Назва платформи на мові маорі означає «відкритість», що максимально точно характеризує призначення цього інституційного репозитарію. Сервіс було засновано у 2016 році як платформу відкритих публікацій двох журналів, а наразі він охоплює вже 21 рецензований журнал з діамантовим відкритим доступом, що використовує OJS. Тематична спрямованість дуже широка – фінанси, архітектура, охорона здоров'я, мистецтво і дизайн, готельне господарство. Крім того, на платформі представлені електронні книги видавництва Open Monograph Press. Матеріали, актуальні для певного регіону, часто не публікуються великими комерційними видавництвами. Тому є цінним

міждисциплінарний журнал, присвячений охороні здоров'я та навколишньому середовищу Азіатсько-Тихоокеанського регіону (відповідна регіональна проблематика майже не висвітлювалася раніше у комерційних журналах). Журнал «Робота вчителів» має на меті поширення новозеландських та міжнародних досліджень, присвячених викладачам-практикам. Відкритий діамантовий доступ надає редакторам можливість працювати з різними форматами публікацій, наприклад, включати творчі роботи чи публікувати короткі огляди досліджень замість повних статей. «Етнографічна епоха» заохочує динамічні способи поширення знань, «Тихоокеанські медіа» пропонує широкий спектр матеріалів - від фоторепортажів і спеціальних репортажів до традиційних дослідницьких статей. Активно підтримуються роботи молодих дослідників. Відкритий доступ важливий, оскільки він для авторів та читачів забезпечує рівний доступ до результатів досліджень, дозволяє уникнути фінансових бар'єрів («зелені» та «діамантові» публікації) й сприяє інклюзивності у науковій комунікації. Подальший розвиток сервісу Tuwhera буде пов'язаний з підтримкою стійких відкритих досліджень. Він і надалі орієнтуватиметься на індексацію в DOAJ завдяки авторитетності та легкості пошуку, надійному довіднику, інтеграції з бібліотечними пошуковими системами.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Lpn94>, <https://tuwhera.aut.ac.nz/>,
<https://pkp.sfu.ca/software/ojs/>

Фото: скріншот

ЗБЕРЕЖЕННЯ «HORIZON EUROPE» – ГАРНА НОВИНА

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Яна Палмовскі «Збереження Horizon Europe – це гарна новина, але боротьба ще не завершена». У ній автор наголошує, що значне збільшення бюджету для ERC, MSCA та EIC не повинно бути підірване наступними двома роками суперечок щодо фінансування. Існувало занепокоєння щодо майбутнього досліджень та інновацій, які фінансуються Європейським Союзом, яке зняте, адже програма «Горизонт Європа» буде залишатися флагманською програмою фінансування до 2035 року. Європейська комісія наполягала на спрямуванні фінансування досліджень та інновацій для підвищення промислової конкурентоспроможності Європи через інші фонди. Однак десята Рамкова програма досліджень та інновацій збереже бренд «Горизонт Європа» і підтримку досліджень та інновацій через окрему програму. Відповідно у наступні два роки відбуватимуться переговори між ЄК, Європейською радою (національними міністрами) та Європейським парламентом щоб узгодити фінансування у 2028 році. Пропонується збільшити кошти програми «Горизонт Європа» майже удвічі

(у реальному вираженні). Найбільшим отримувачем стане інноваційний напрямок - його бюджет пропонується збільшити з нинішніх 13 млрд євро до 38,8 млрд євро. Рівень I (досконала наука) також матиме гарні перспективи: він зросте з 22 млрд євро до 41,5 млрд євро. Ще одне важливе питання - розподіл фінансування між Європейською дослідницькою радою (ERC) та програмою Марії Склодовської-Кюрі (MSCA): можуть бути виключені треті країни з частин програми, відбудеться суттєвий перерозподіл на напрямок оборони та технологій подвійного використання, сформований зв'язок із Європейським фондом конкурентоспроможності. «Горизонт Європа» не використовуватиметься для перехресного субсидування упровадження нових технологій. Пропозиція комісії – це гарна відправна точка для початку переговорів, перспектива вагомого бюджету, визнання цінності міжнародної співпраці та нові зобов'язання щодо досконалості.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/gS4Yd>, , <https://qrpage.net/qr/nkQNs>

Фото: скріншот

БРИТАНСЬКІ СТУДЕНТИ ВИГРАЮТЬ АПЕЛЯЦІЇ У СПРАВАХ ПРО ПЛАГІАТ ІЗ ШІ

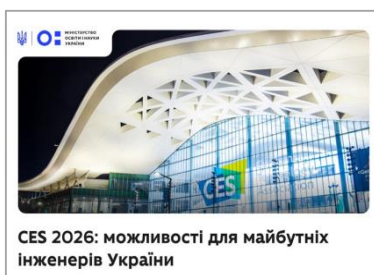
На сайті Times Higher Education опублікована стаття Кріс Гавергал «Студенти виграють апеляцію у справі про плагіат з інструментом виявлення використання технології генеративного ШІ». У ній автор наголошує на необхідності університетам брати до уваги недосконалість сучасних інструментів виявлення ГШІ та їх вразливість (упередженість) щодо робіт іноземних студентів. Університети, які занадто покладалися на програмне забезпечення для виявлення фактів використання студентами генеративних інструментів штучного інтелекту для написання освітніх завдань, отримали на практиці багато проблем від освітнього омбудсмена Англії та Уельсу. Офіс незалежного арбітра опублікував нові рекомендації, в яких закликає навчальні заклади пам'ятати про «обмеженість» інструментів виявлення ГШІ та ретельно перевіряти випадки, коли йдеться про роботи студентів, для яких англійська не є рідною мовою, а також учнів з інвалідністю. Офіс опублікував короткий виклад шести скарг, що стосуються ймовірного використання штучного інтелекту, багато з яких зосереджувалися на ролі програмного забезпечення для виявлення ГШІ від технологічної компанії Turnitin. В одному випадку студент з аутизмом, якому поставили нульову оцінку після того, як дисциплінарна комісія постановила, що він використовував штучний інтелект, звернувся до омбудсмена, стверджуючи, що програмне забезпечення університету для виявлення було «упередженим щодо його стилю письма». Підтримуючи скаргу студента, офіс заявив, що університет «належним чином не розглянув

усі пункти, порушені студентом щодо його доказів стосовно планування та підготовки есе». В іншому випадку офіс задовольнив апеляцію іноземного студента, якому поставили нульову оцінку після того, як Turnitin виявив «значну кількість» контенту, створеного штучним інтелектом, тоді як студент використовував Grammarly (помічника з письма на базі штучного інтелекту), оскільки англійська не була його рідною мовою. Автор наводить висловлювання Офісу незалежного арбітра, який заявив: «Ми вирішили, що було б розумно надати більше ваги інформації від співробітника про те, як він оцінив роботу, і менше ваги приділяти результатам, отриманим від інструмента виявлення контенту, згенерованого штучним інтелектом. Адже інструменти виявлення ШІ можуть бути ненадійними».

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/E0SeH>, <https://qrpage.net/qr/aZheR>

Фото: pixabay.com

КОНКУРС МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ УКРАЇНИ

Ajax Systems оголосила про старт конкурсного відбору на надання грантів для відвідування щорічної міжнародної виставки Consumer Electronics Show у Лас-Вегасі. Ця подія об'єднує світові компанії, що презентують технології майбутнього. Учасники виставки матимуть змогу ознайомитись з передовими технологіями, поспілкуватися з провідними експертами галузі, сформувати ідеї для розробки власних технічних рішень. До конкурсу запрошуються студенти українських закладів вищої освіти денної форми навчання технічних спеціальностей за напрямками природничих наук, ІТ та інженерії (групи E, F, G), які здобувають ступінь бакалавра або магістра. Претенденти повинні бути старшими за 18 років і володіти англійською на рівні не нижче B1. Під час конкурсного відбору будуть оцінюватись академічні результати, участь в науково-технічних ініціативах та мотивація претендентів. Переможці отримають грант на повне покриття усіх витрат, пов'язаних з участю у заході - від оформлення віз до транспортних витрат і харчування. Проект Ajax Systems, в рамках якого проводиться конкурсний відбір, реалізується в межах ініціативи Ajax Next з розвитку інженерної освіти в Україні та підтримки нового покоління винахідників. Заявку на участь у конкурсі можна подати до 31 серпня 2025 року.

Детальніше: <https://ajax.systems/ua/ajax-next/ces-2026>, <https://qrpage.net/qr/zuPUc>

Фото: МОН

ВИКОРИСТАННЯ РОЗУМНИХ ОКУЛЯРІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ – БЛАГО ЧИ ПРОБЛЕМА?

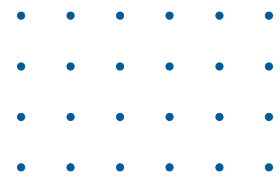

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Жанін Арантес, Ендрю Велсмана та Бека Марланда «Підвищення інклюзивності за допомогою розумних окулярів може коштувати академічної свободи». У ній автори стверджують, якщо необхідно розробляти політику щодо доповненої реальності та дипфейків, які стають нагальною загрозою. Розумні окуляри на базі штучного інтелекту швидко наближаються до повсякденного використання в університетах, потенційно сприяючи безперешкодній та інклюзивній освіті. З їх допомогою студенти одним рухом можуть перекладати тексти, отримувати зворотний зв'язок у режимі реального часу або записувати сесії для повторного перегляду, навіть не беручи до рук смартфон. Це - справді корисні зміни для освіти. Можна отримувати користь від різних функцій штучного інтелекту, розроблених для підтримки різних способів обробки інформації, можна зменшити когнітивне навантаження. Але використання цієї технології потребує ретельного нагляду. Темпи технологічних змін наразі випереджають здатність ефективного управління ризиками. Розумні окуляри виглядають як звичайні, тому їхній потенціал для шахрайства з боку студентів - величезний. Ще однією великою проблемою стає конфіденційність. Дослідження 2024 року показало, що майже кожен п'ятий користувач розумних окулярів зізнався, що знімає відео за участі інших людей без отримання їхньої згоди. Системи штучного інтелекту постійно удосконалюють свою здатність генерувати штучні голоси, обличчя і навіть відео. Дані, зібрані з розумних окулярів, можуть бути використані як зброя проти науковців, спотворюючи їхні слова та наміри, може становити пряму загрозу академічній свободі. Розумні окуляри вже зараз активно просуваються виробниками як масові товари, їх можна придбати за ціною, меншою за мобільний телефон. У секторі з одним із найвищих темпів упровадження цифрових технологій, можна очікувати, що через рік чи два вони стануть повсюдними. У нас є лише короткий проміжок часу для розроблення механізмів контролю використання цих гаджетів, наголошують автори статті.

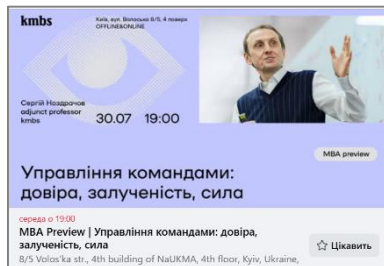
Детальніше: <https://qrpage.net/qr/SlOwR>, <https://qrpage.net/qr/V0O8w>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи

УПРАЛІННЯ КОМАНДАМИ: ДОВІРА, ЗАЛУЧЕНІСТЬ, СИЛА

30 липня 2025 року відбувся відкритий захід «Управління командами: довіра, залученість, сила». Він був покликаний познайомити слухачів із ключовою тематикою MBA-програм, цінними управлінськими інсайтами. У рамках відкритого спілкування з викладачами KSE обговорювались новітні дослідження у галузі ефективного менеджменту; досвід роботи українських бізнес-команд; найкраще співвідношення лояльності та залученості співробітників; визначення та підтримка сильних сторін кожного члена команди; як має бути побудований ефективний контроль. Організатор – Києво-Могилянська бізнес-школа.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/JFHwm>

Фото: скріншот

KNU TEACH WEEK 6

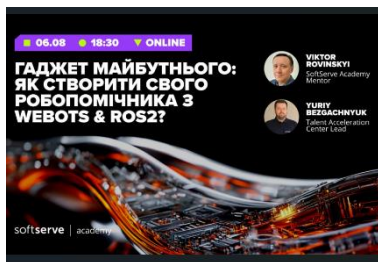

З 4 по 7 серпня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться освітній інтенсив «KNU Teach Week-6». Захід покликаний об'єднати викладачів закладів вищої освіти, націлених на особистий професійний розвиток, а також формування освітньої спільноти, стійкої до викликів часу. Планується розглянути наступні питання: виклики вищої освіти та як їм протидіяти; основи інформаційної гігієни в системі освіти та саморозвитку; принципи академічної доброчесності у науково-освітній діяльності; інструменти розвитку емоційного інтелекту та навичок управління конфліктами. Учасники підготують презентації з висвітленням ключових викликів, що стоять перед системою вищої освіти та запропонують практичні підходи для їхнього подолання. Організатор – Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Детальніше: <https://t.me/knuprofessional/826>,
<https://forms.gle/SLnms12J62oRGgye9>

Фото: скріншот

ГАДЖЕТ МАЙБУТНЬОГО

6 серпня 2025 року відбудеться вебінар «Гаджет майбутнього: як створити свого робопомічника з Webots & ROS2?». Захід покликаний надати слухачам максимально повну і корисну інформацію про те, як працюють автономні роботи, як вони «бачать» світ, як приймають рішення та розкрити інші цікаві факти про робототехніку від фахівців SoftServe Academy та Talent Acceleration Center. Планується обговорити наступні питання: з чого складається типовий робот; які сенсори потрібні для навігації та картографії; як керувати рухом за допомогою PID-регуляторів; що таке фільтр Калмана і навіщо він потрібен; симулятор Webots + інтеграція з ROS 2; як побудувати карту і виконувати навігацію в реальному часі; труднощі та лайфхаки світу автономної робототехніки. Організатор – SoftServe.

Детальніше: <https://t.me/SoftServeEducation/2639>, <https://qrpage.net/qr/MRuRu>

Фото: скріншот

НАУКА ПРО ДАНІ ТА МАШИННЕ НАВЧАННЯ В АГРОСФЕРІ

З 17 до 22 серпня 2025 року відбудеться літня школа «Науки про дані та машинне навчання», орієнтована на підтримку впровадження сучасних технологій у сільське господарство. Під час навчання слухачі візьмуть участь поглиблених сесіях з обробки даних та машинного навчання, адаптованих до специфіки агросектору, працюватимуть над галузевими проєктами під наставництвом міжнародних експертів, отримають доступ до цінних даних щодо розвитку українських аграрних підприємств. Проєктно орієнтований формат навчання передбачає: розв'язання прикладних завдань, що відповідають сучасним викликам аграрної сфери; наставницьку підтримку після завершення лекційної частини (учасники матимуть змогу протягом двох місяців працювати над своїми проєктами під керівництвом менторів); фокус на практичне застосування (тематика охоплює широкий спектр інструментів науки про дані - від загального машинного навчання до методів комп'ютерного зору, зокрема для підрахунку врожайності). Організатори: Фонд Саймонса, Національна академія наук, інженерії та медицини США, Український католицький університет, Фонд науки та інновацій України.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/F4gGu>, <https://qrpage.net/qr/6FBuC>, <https://qrpage.net/qr/j5tRN>

Фото: скріншот

СЕРПНЕВЕ СТАЖУВАННЯ ТА ГРАНТОВІ МІСЦЯ ВІД SOFTSERVE

У серпні 2025 року відбудеться серія безкоштовних літніх стажувань та навчальних заходів від компанії SoftServe. Заплановані зходи охоплюють наступну тематику: створення вебзастосунків на Ruby on Rails та вирішення реальних задач у команді з QC та BA за методологією SCRUM; DevOps - автоматизація процесів, налаштовування інфраструктури та можливість пришвидшити й оптимізувати роботу розробників; опанування C++ та Rust, розроблення кросплатформних додатків та робота над складними системами; поглиблене тестування - практика на проєкті, SCRUM та Kanban. Організатор – SoftServe.

Детальніше: <https://t.me/SoftServeEducation/2640>, <https://hubs.ly/Q03zt2dW0>, <https://hubs.ly/Q03zt2mB0>, <https://hubs.ly/Q03zt2fb0>, <https://hubs.ly/Q03zt3590>

Фото: SoftServe

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ТЕХНІЧНИХ ТА БІОМЕДИЧНИХ ЗАСТОСУВАНЬ

14–16 жовтня 2025 року у змішаному форматі відбудеться міжнародна школа-семінар для молодих вчених «Функціональні матеріали для технічних та біомедичних застосувань». Захід стане площадкою для обміну думками науковців та фахівців з приводу критичних проблем росту кристалів, застосування функціональних матеріалів, фізики нанорозмірних систем, застосування люмінесцентних методів у медичній діагностиці та біологічних дослідженнях. Планується обговорити наступні теми: технологія отримання функціональних матеріалів; фізичні властивості та застосування функціональних матеріалів; нанотехнології та наноматеріали; люмінесцентні технології в біології та медицині. Організатори: Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України, Львівський національний університет імені Івана Франка.

Детальніше: <https://school.isma.kharkiv.ua/>, <https://qrpage.net/qr/m9TYq>, <https://qrpage.net/qr/OtvxV>, <https://qrpage.net/qr/pkSLr>

Фото: скріншот

НАДТВЕРДІ, КОМПОЗИЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОКРИТТЯ

24 жовтня 2025 року у змішаному форматі відбудеться наукова конференція «Надтверді, композиційні матеріали та покриття: отримання, властивості, застосування». Під час конференції студенти, аспіранти, молоді вчені та фахівці обговорять матеріалознавство та технології отримання надтвердих, композиційних матеріалів, конструкційної та

інструментальної кераміки, твердих сплавів; нанотехнології, нано- та смарт матеріали; фазові рівноваги та фазові перетворення в умовах високих тисків (фази високого тиску); фізику та техніку високих тисків; захисні покриття, плівки з надтвердих та інших матеріалів; інформаційні технології та моделювання технологічних процесів отримання високотвердих і високоміцних матеріалів; методологію досліджень властивостей матеріалів; застосування надтвердих і керамічних матеріалів та твердих сплавів у промисловості. Організатори: Інститут надтвердих матеріалів ім.В.М. Бакуля НАН України, Українське матеріалознавче товариство ім.І.М. Францевича, Рада молодих вчених НАН України.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/GCDaM>, <https://qrcode.net/qr/a57rW>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

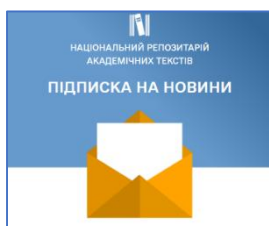

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>